

Detta informationsmaterial riktar sig till dig som arbetar på särskilt boende för äldre eller i hemsjukvård.

- **som läkare** som stöd för att utföra läkemedelsjusteringar vid dehydrering.

- **som sjuksköterska** för att identifiera riskläkemedel vid dehydrering. Kontakta läkare så snart som möjligt.

Här ges exempel på läkemedel där kortvarigt behandlingsuppehåll bör göras tills dehydreringen är behandlad, samt läkemedel där uppehåll inte bör göras.

Januari 2020

Vätskebrist och läkemedel

på särskilt boende för äldre och i hemsjukvård

Läkemedelsjusteringar vid dehydrering

www.janusinfo.se

Läkemedelsjusteringar vid dehydrering

När en patient blir dehydrerad på grund av kortare episod med diarré, kräkningar, feber, dåligt vätskeintag eller värmebölja bör läkemedelsbehandling ses över.

Här listas vanliga läkemedel där man bör göra ett kort uppehåll respektive behålla behandlingen tills den aktuella situationen är stabiliserad. Listorna visar exempel och är inte heltäckande.

Rekommendationerna ersätter inte en individuell bedömning av patientens sammantagna läkemedelsbehandling. **Kontakta läkare så snart som möjligt.** För information om läkemedel som kan ge problem vid värmebölja, se www.folkhalsomyndigheten.se

Exempel på läkemedel där uppehåll bör göras

Diabetesläkemedel

- Metformin samt kombinationer
- Insulinträttare ex *glimepvrid* (Amaryl), *repaglinid* (Novonorm)
- GLP-1-agonister ex *liraglutid* (Victoza), samt kombinationer
- SGLT2-hämmare ex *empagliflozin* (Jardiance), samt kombinationer

Läkemedel för hjärta och kretslopp

- Digitalisglykosid *digoxin* (ex *Digoxin BioPhausia*, *Lanoxin*)
- Diuretika ex *bendrofluemetazid* (Salures), *furosemid* (ex *Furix*, *Impugan*, *Lasix* retard), *hydroklorortiazid* (ex *Esidrexx*)
- Alfa blockerare ex *doxazosin* (ex *Alfadil*)
- Aldosteronantagonister *spironolakton*, *eplerenon* (Inspira)
- ACE-hämmare ex *enalapril*, *ramipril*
- Angiotensinreceptorblockerare ex *kandesartan*, *losartan*

Antiinflammatoriska smärtstillande läkemedel

- COX-hämmare (NSAID) ex *naproxen*, *ibuprofen*, *celecoxib*
- Giktmedel *kolhicin* (ex *Colchimax*, *Colrefuz*)
- Litium (ex *Lithionit*)

Exempel på läkemedel där uppehåll inte bör göras

Diabetesläkemedel

- Insuliner samt kombinationer
- Dosen kan behöva ändras
Mät blodsockret

Antikoagulantia

- Direktverkande orala antikoagulantia ex *apixaban* (Eliquis), *dabigatran* (Pradaxa)
 - Vitamin K-antagonist *warfarin* (ex *Waran*)
- Dosen kan behöva ändras

Hepariner

- ex *dalteparin* (Fragmin), *tinzaparin* (Innohep)

Trombocythämmare

- ex *acetysalicylsyra* (ex *Trombyl*), *klopidogrel*, *tikagrelor* (Brilique)

Läkemedel för hjärta och kretslopp

- Betablockerare ex *bisoprolol*, *metoprolol*
- Dosen kan behöva minskas

Perorala kortikosteroider

- ex *prednisolon*, *betametason* (Betapred)
- Dosen kan behöva ökas

Sköldkörtelhormoner

- ex *levotyroxin* (Levaxin, Euthyrox)

Immunosuppressiva läkemedel

- ex *ciklosporin* (ex *Sandimmun*), *takrolimus* (ex *Adport*, *Prograf*)
- Kontakta specialist-mottagning

Antiepileptika

- ex *karbamazepin* (ex *Tegretol* Retard), *lamotrigin*, *levetiracetam*, *oxkarbazepin* (ex *Trileptal*), *valproinsyra* (ex *Ergenyl*)
- Koncentrationsbestämning ska övervägas

Parkinsonläkemedel

- ex *levodopa+enzymhämmare* (ex *Madopark*, *Sinemet*)